

Dosarul nr. 2rac-242/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. M. Alexei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Expert Service Instal” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam și menținută hotărârea din 9 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 14 septembrie 2018, SRL „Expert Service Instal” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 4 mai 2018, a avut loc un accident rutier în mun. Chișinău, cu implicarea automobilului de model Volvo cu n/î XXXXX, care aparține lui Vasile Matei și automobilului de model Dacia cu n/î XXXXX, care aparține SRL „Expert Service Instal”.

În cadrul procesului contravențional, Vasile Matei a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier.

A menționat că în urma accidentului rutier, automobilul de model Dacia cu n/î XXXXX a fost avariat esențial, iar acest motiv a determinat implicarea companiei de asigurări SA „Moldasig” conform contractului de asigurare RCA încheiat cu asiguratul Vasile Matei.

Astfel, a fost deschis dosarul de daune nr. D/RCA/18-711, fiind dispus în baza evaluării unilaterale și pe fotografiile prejudiciul suportat în mărime de 6 429,18 de lei, conform devizului expertului „Total Expert” din 8 august 2018, în care este

indicat că suma cost-reparație (preț mediu SDT), de fapt, costurile indicate nu sunt medii, dar abia ajung la minime.

A menționat că expertul SA „Moldasig” nu a examinat automobilul deteriorat și evaluarea a fost făcută pe poze prezentate de compania de asigurări și din aceste considerente, lucrările și piesele indicate în actul de evaluare nu coincid realității.

Prin scrisoare cu nr. 1788 din 3 iulie 2018, SA „Moldasig” a propus reparația la una din unitățile de specialitate, dar SRL „Expert Service Instal” a refuzat propunerea din motiv că serviciile date sunt necalitative, nu au acte de proveniență a pieselor instalate pentru automobilul deteriorat.

Despăgubirea de asigurare în suma de 6 419,18 de lei a fost achitată.

Aflându-se în sarcina de a repara automobilul supus accidentului rutier, s-a adresat uniunii experților evaluatori independenți din Republica Moldova pentru obținerea raportului de evaluare a pagubei.

Respectând legislația în vigoare, de către SRL „Expert Service Instal” în adresa SA „Moldasig” a fost expediată telegrama, prin care ultima a fost înștiințată despre efectuarea examinării automobilului deteriorat pentru data de 11 iulie 2018, corespondența fiind recepționată de către destinatar la data de 20 iulie 2018.

Conform raportului de evaluare nr. 1550/07A din 24 iulie 2018, a fost confirmat că costul pieselor constituie 7 759,20 de lei, costul materialelor necesare pentru recondiționarea automobilului Dacia Sandero cu n/î XXXXX constituie 1 733,28 de lei și valoarea manoperei - 10 383,60 de lei, în total 19 876,08 de lei.

A comunicat că prin cererea din 31 iulie 2018, înregistrată la SA „Moldasig” cu nr. 3144 din 31 iulie 2018, compania de asigurări a fost adusă la cunoștință despre dezacordul referitor la prejudiciul cauzat, motiv pentru care a fost solicitată reexaminarea dosarului de daune, ținând cont de raportul de evaluare întocmit de SRL „Exauto-plus”.

La 8 august 2018, prin scrisoarea cu nr. 2164, SA „Moldasig” a informat că, având în vedere dezacordul SRL „Expert Service Instal” în privința actului de evaluare precedent, a fost efectuată evaluarea suplimentară a automobilului și în conformitate cu actul de evaluare cost-reparație nr. 112 din 2 august 2018, cererea în cauză a fost reexaminată și dispusă achitarea sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 9 505,47 de lei.

Astfel, nefiind de acord cu calculele efectuate de SA „Moldasig”, la 8 august 2018, a fost înregistrată cererea prin care a fost solicitat transferul sumei 9 505,47 de lei pe contul SRL „Expert Service Instal”, cu informarea companiei de asigurări că nu este de acord cu actul de evaluare și se adresează în instanța de judecată.

La 29 iunie 2018, a fost expediat în adresa companiei de asigurări dezacordul cu calculele efectuate și solicitată reexaminarea dosarului de daune.

La 13 iulie 2018, prin scrisoarea cu nr. 1788, compania de asigurări a anunțat că nu are temei legal de a recalcula quantumul despăgubirii de asigurare aprobat.

Prin cererile din 9 iulie 2018 și 11 iulie 2018, SRL „Expert Service Instal” a solicitat actul de evaluare și calculul despăgubirii de asigurare, însă răspunsul a fost negativ.

La 31 iulie 2018, SRL „Expert Service Instal” a expediat în adresa SA „Moldasig” raportul de evaluare a pagubei nr. 1550/07A din 24 iulie 2018.

Prin răspunsul nr. 2164 din 8 august 2018, compania de asigurări SA „Moldasig” a comunicat că cererea SRL „Expert Service Instal” privind reexaminarea dosarului a fost examinată și suma despăgubirilor în urma accidentului rutier din 4 mai 2018 a fost stabilită în mărime de 9 505,47 de lei.

La momentul luării de cunoștință de finalizarea dosarului de daune, cu respectarea prevederilor legale, SRL „Expert Service Instal” a înștiințat compania de asigurări despre dezacordul cu despăgubirile acordate.

Astfel, conform actului de evaluare nr. 56 din 31 mai 2018 au fost evidențiate următoarele părți componente avariate ale automobilului Dacia Sandero cu n/î XXXXX: ușa față dr.; ușa spate dr.; stâlp central panou lateral dr.; aripa spate dr.

A evidențiat că nu a fost indicată nicio unitate de specialitate, condiția fiind înregistrarea legală a acestuia conform pct. 41 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 16 decembrie 2013.

Mai mult decât, „unitățile de specialitate” la care se apelează în cazul stabilirii prețurilor pentru manoperă, piese de schimb și alte materiale aferente, trebuie stabilite conform prevederilor legale de comun acord cu ambele părți, fapt care nu s-a întâmplat în cazul dat.

În rezultat, există un calcul eronat și total diferit de sumele real suportate al pagubelor rezultate din accidentul rutier din 4 mai 2018, astfel întreprinderea păgubită a fost impusă în situația de a suporta cheltuieli pentru evaluarea reală a despăgubirilor asigurătorii.

În aceste circumstanțe, a afirmat că atât actul de evaluare nr. 56 din 31 mai 2018 întocmit de SRL „Total Expert”, cât și actul de evaluare nr. 112 din 2 august 2018 emis tot de SRL „Total Expert” nu reprezintă acte veridice care ar adeveri cheltuielile real suportate întru reparația automobilului de marca Dacia Sandero cu n/î XXXXX în urma accidentului rutier din 4 mai 2018.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 166, 167 CPC, art. 1398, 1410 Cod civil, Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Legii nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SA „Moldasig” a prejudiciului material neacoperit ca urmare a accidentului rutier din 4 mai 2018 în valoare de 10 370,61 de lei și a cheltuielilor de judecată suportate în mărime de 329,15 de lei, taxa de stat și 600 de lei, suma achitată pentru evaluare.

Prin hotărârea din 1 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Expert Service Instal”, casată hotărârea din 1 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și remisă cauza la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 10 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Vasile Matei.

Prin hotărârea din 9 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la SA „Moldasig” în beneficiul SRL „Expert Service Instal” prejudiciul material în mărime de 10 370,61 de lei, taxa de stat în sumă de 311,11 de lei și costul serviciilor de evaluare a pagubei în sumă de 600 de lei.

În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată cerința privința încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în cuantumul ce depășește suma încasată.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că suma revendicată de SRL „Expert Service Instal” în mărime de 10 370,61 de lei reprezintă diferența dintre paguba stabilită de SRL „Exauto-Plus” (19 876,08 de lei) și despăgubirea finală achitată de SA „Moldasig” (9 505,47 de lei), unde: 19 876,08 de lei - 9 505,47 de lei = 10 370,61 de lei.

Pentru aceste motive și având în vedere că despăgubirea de asigurare stabilită de SA „Moldasig” este mai mică decât costul real de înlăturare a deteriorărilor cauzate autoturismului Dacia Sandero, n/î XXXXX, în rezultatul accidentului rutier din 4 mai 2018, care au fost stabilite de SRL „Exauto-Plus”, prima instanță și instanța de apel au conchis că urmează a fi încasată de la SA „Moldasig” în beneficiul SRL „Expert Service Instal” suma de 10 370,61 de lei cu titlu de prejudiciu material neachitat de către SA „Moldasig” fără temei legal.

Odată cu admiterea pretenției de bază privind încasarea prejudiciului material, este întemeiată și pretenția privind încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul SRL „Expert Service Instal” a cheltuielilor de evaluare în sumă de 600 de lei, care au fost suportate de SRL „Expert Service Instal” în procesul de revendicare forțată a sumei prejudiciului material de la SA „Moldasig” în partea neacoperită prin despăgubirea de asigurare stabilită de ultima.

Prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia de a admite parțial pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 311,11 de lei de la SA „Moldasig” în beneficiul SRL „Expert Service Instal”, întrucât SRL „Expert Service Instal” fiind partea care a câștigat procesul este în drept să-i fie compensate cheltuielile de judecată proporțional pretențiilor admise.

Respectiv, 3 % din suma de 10 370,61 de lei constituie 311,11 de lei, suma care urmează a fi încasată, cu respingerea pretenției în partea ce depășește suma admisă.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apelantei SA „Moldasig” cu privire la necorespunderea raportului de evaluare întocmit de SRL „Exauto-Plus” cu prevederile art. 23 alin. (11) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, or la caz SRL „Expert Service Instal” nu a acceptat cele trei unități specializate la care a apelat SA „Moldasig”.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că această normă legală nu este aplicabilă în sensul invalidării raportului de evaluare întocmit de SRL „Exauto-Plus”.

La fel, a fost respinsă de către instanța de apel și obiecția apelantei SA „Moldasig” privind includerea TVA costul remedierii autoturismului Dacia Sandero, n/î XXXXX, deoarece SRL „Expert Service Instal” prin cererea din 29 iunie 2018 și-a exprimat acordul ca autoturismul să fie reparat la stația de deservire tehnică SRL „Expert Service Instal”, fapt ce exclude eliberarea despăgubirii de asigurare în numerar sau prin virament bancar în beneficiul SRL „Expert Service Instal”.

La 23 august 2021, SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam a declarat recurs împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu adoptarea unei noi decizii de respingere a acțiunii, precum și încasarea din contul SRL „Expert Service Instal” în beneficiul SA „Moldasig” a cheltuielilor de judecată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

A considerat că solicitările SRL „Expert Service Instal” de încasare a diferenței prejudiciului material în baza contului eliberat de SRL „Exauto-Plus” este nejustificată, deoarece raportul de evaluare întocmit de SRL „Exauto-Plus” nu poate fi reținut de către instanța de judecată, or legiuitorul în art. 23 alin. (11) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, a stabilit expres că în cazul în care păgubitul nu este de acord cu suma despăgubirii de asigurare propusă de asigurător atunci acesta urmează să prezinte 3 conturi eliberate de unități de specialitate (auto service) pentru recondiționarea mijlocului de transport, în caz contrar, potrivit art. 23 alin. (12) din legea menționată, actul de evaluare efectuat de SRL „Exauto-Plus” nu poate fi pus la baza unei eventuale hotărâri.

A mai notat că potrivit actului de evaluare nominalizat este aplicată TVA (taxa pe valoare adăugată), care raportând la speța dată, este absolut nejustificată, deoarece mijlocul de transport nu a fost reparat și nu au fost prezentate careva costuri de achiziție prevăzute în actele de cheltuieli (cheltuieli de transport, taxe vamale, TVA aferentă).

Contul menționat reprezintă un calcul preventiv care nu demonstrează valoarea prejudiciului real cauzat, iar potrivit art. 23 alin. (1) din legea menționată, despăgubirea de asigurare pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși valoarea pagubei real suportate.

A evidențiat că procesul-verbal de constatare a daunelor nr. D/RCA/18-711, prin care au fost stabilite 4 piese, a fost întocmit în prezența reprezentantului păgubitului, nefiind înaintate careva obiecții asupra pieselor defectate, precum și modalitatea de remediere.

A remarcat că raportul de evaluare întocmit de SRL „Exauto-Plus” a fost întocmit unilateral, piesele indicate ca fiind avariate nu au fost coordonate cu SA „Moldasig”, iar modalitatea de stabilire a prețurilor nu a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (11) din Legea nr. 414 din 22 decembrie

2006, contextul în care potrivit art. 23 alin. (12) din lege, nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

La 3 septembrie 2021, în adresa SRL „Expert Service Instal” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SA „Moldasig”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 8 vol. II), fiind recepționată la 10 septembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 12 vol. II).

Tot la 3 septembrie 2021, la adresa electronică a lui Vasile Matei a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SA „Moldasig”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f. d. 8, 10-11 vol. II).

La 17 septembrie 2021, SRL „Expert Service Instal” a depus referință la recursul declarat de SA „Moldasig”, solicitând considerarea recursului ca inadmisibil.

La 22 septembrie 2021, SRL „Expert Service Instal” a depus referință suplimentară, prin care a solicitat considerarea recursului declarat de SA „Moldasig” ca inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Vasile Matei să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la adresa electronică a părților la 1 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 237 vol. I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 august 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SA „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic